

CẢNH ĐỒNG XANH

Thư Lê

Trước năm 1975 bài Greenfields từ Mỹ nhập vào giới yêu nhạc Sài gòn được các bạn trẻ đón nhận nồng nhiệt. Hình như do ban The Brothers Four hợp ca với giọng man mác trầm buồn gây nổi nhớ nhà. Rồi nhạc sĩ Y Vân làm bài “Những bước chân âm thầm” có một air nhạc tương tự Greenfields khi ban tam ca Sao Băng với ba giọng nam Thanh Phong, Phương Đại và Duy Mỹ hợp ca, cũng gây một nỗi buồn như thế tuy không có cái không gian bao la như Greenfields.

Lúc tôi còn học tập cải tạo tại trại Nam hà ngoài Bắc, giữa đêm đông lạnh tưởng như cắt da xẻ thịt lại thêm bụng đói không ai ngủ được. Một bạn tù cất giọng hát bài này với tiếng đệm guitar tự chế của phẩm Phạm kim Qui trong cái êm ả của đêm trường thì thật buồn ngủ nhớ đến người thân đang ở quê nhà miền Nam xa lắc xa lơ. Ai đã ra đi ai còn ở lại. Cả một trời bi thương vò nát tâm can... “Once there were greenfields kissed by the sun....” làm tâm hồn tôi bay

bồng ra ngoài, bay lên thật cao và cứ thế theo tiếng gọi của tiềm thức, bay thẳng mãi về mái nhà quen thuộc ở khu Bàn cờ, thấy vợ con đang ngủ say....

Nhưng rồi tiếng chầm dứt lời tôi về thực tại và người vệ binh gác bên ngoài nói qua khe cửa sổ với giọng nho nhỏ đủ nghe: “Anh gì ơi ! Hát lại đi” Hoá ra lời ca ấy cũng đã gây cho anh ta một cảm xúc tưởng như đã quên đi với vai trò sắt đá anh phải thực hiện hàng ngày. Anh còn rất trẻ khoảng chừng mười bảy mười tám. Tuổi trẻ chắc chưa bị thui chột hoàn toàn nên lời bài hát Greenfields chắc hẳn đã làm anh nhớ mẹ nơi quê nhà và cũng có thể làm anh nhớ tới cô gái xóm trên đã hứa hẹn ngày về...

Bây giờ tuổi đã cao, vết thương tâm hồn và thể xác đã thành sẹo trăm năm, chợt được nghe lại bài hát xa xưa ấy vẫn thấy cái cảm xúc ban đầu vì vẫn một tâm trạng xa quê dần vật khôn nguôi.

Cánh đồng vẫn xanh nhưng tâm hồn thì già cõi mất rồi. Người xưa cũng đã mang tâm trạng ấy nào chỉ riêng mình:

*Thiếu tiểu ly gia lão đại hồi,
Hương ân vô cải mãn mao tồi
Nhi đồng tương kiến bất tương thức
Tá vấn khách tòng hà xứ lai ?*
(Hạ tri Chương)

Dịch:

*Xa nhà từ lúc trẻ thơ,
Về nhà thì đã rụng tơ mái đầu.
Tiếng quê nào có đổi đâu
Mà sao con trẻ buồn rầu chẳng quen !
Rõ ràng là khách không tên,
Ngài từ đâu đến chốn yên tĩnh này?*

Bài thơ chữ Hán có 4 câu chuyển ra 6 câu lục bát mới hết ý. Nhà nho Bùi Khánh Đản chỉ diễn tả bằng 4 câu là đủ :

*Hồi hương nhớ thuở trẻ ra đi,
Tóc rụng, nghe còn đúng tiếng quê.
Gặp mặt trẻ con cười chẳng biết,
Hỏi ta mới ở xứ nào về.*

Hậu sinh đã lụt nghề rồi ! ■

Thư Lê